

Міністерство освіти і науки України

Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу

Інститут архітектури та будівництва "ІФНТУНГ-ДонНАБА"

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Інституту архітектури
та будівництва "ІФНТУНГ-ДонНАБА"

Ігор ТОЧОНОВ

19 " серпня 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

Методологія та організація наукових досліджень

Освітній рівень Магістр

Галузь знань G Виробництво, інженерія та будівництво

Спеціальність G17 – Архітектура та містобудування

Освітня програма Архітектура та містобудування

Статус дисципліни Обов'язкова

Мова викладання Українська

Івано-Франківськ
2025

Розробник:
доцент кафедри
архітектури і дизайну

Ярослав ВАСИЛИШИН

Схвалено на засіданні кафедри архітектури і дизайну

Протокол № 1 від 28 серпня 2025 р.

Завідувач кафедри
архітектури і дизайну

Олексій ЯЩЕНКО

Узгоджено:

Завідувач кафедри
архітектури і дизайну

Олексій ЯЩЕНКО

Гарант ОП "Архітектура та містобудування"

Олексій ГУБАНОВ

1 ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Мета і завдання дисципліни	Предмет вивчення дисципліни Дисципліна «Методологія та організація наукових досліджень» охоплює теоретичні, методологічні та організаційні засади наукової діяльності у сфері архітектури й містобудування. Предметом є побудова комплексного дослідницького процесу: від виявлення проблеми, формулювання об'єкта, предмета, мети, завдань, гіпотези та дослідницьких питань до добору методів, збору й перевірки даних, критичного аналізу, інтерпретації, візуалізації та представлення результатів. Особлива увага приділяється багатомасштабному аналізу систем розселення, міської структури, транспортної мобільності, громадських центрів, архітектурно-містобудівної композиції, культурної спадщини, повоєнного відновлення та урбаністичної екології. Мета дисципліни Сформувати у здобувачів магістерського рівня здатність самостійно планувати, організовувати й виконувати комплексні наукові дослідження на архітектурно-містобудівному рівні, критично оцінювати джерела, дані, методи та проєктні рішення, обґрунтовувати висновки доказами і перетворювати результати дослідження на професійні рекомендації для магістерської роботи та архітектурно-містобудівної практики. Основні завдання дисципліни: • засвоїти понятійний апарат, парадигми та логіку архітектурно-містобудівного дослідження; • навчитися формулювати наукову проблему, об'єкт, предмет, мету, завдання, гіпотезу й дослідницькі питання; • розробляти дизайн дослідження та поєднувати якісні, кількісні, просторові й проєктно-експериментальні методи; • здійснювати системний пошук, критичне оцінювання, бібліографічне опрацювання та синтез джерел; • застосовувати польові, соціологічні, морфологічні, картографічні, GIS, візуально-композиційні та сценарні методи; • організовувати дослідження за етапами, ресурсами, термінами, ризиками й очікуваними результатами; • дотримуватися академічної доброчесності, етики досліджень, авторського права та правил роботи з даними; • перевіряти надійність висновків шляхом тріангуляції, порівняння альтернатив, експертного й користувацького оцінювання; • формувати науковий текст, аналітичні схеми, карти, матриці, моделі та професійну презентацію результатів.
Посилання на розміщення дисципліни на навчальній платформі	Електронний курс дисципліни https://dn.nung.edu.ua/course/view.php?id=1109
Попередні вимоги для вивчення дисципліни / пререквізити	Для успішного засвоєння дисципліни необхідні знання та навички, сформовані під час навчання на бакалавраті: вивчення історії і теорії архітектури та містобудування, архітектурного й містобудівного проєктування, основ просторового планування, ландшафтної

	архітектури, комп'ютерного моделювання, GIS/BIM-технологій, академічного письма та основ статистичної обробки даних. Здобувач повинен уміти читати креслення й карти, працювати з нормативною, науковою та проєктною документацією, здійснювати базовий передпроєктний аналіз.
Постреквізити	Опанування дисципліни створює методологічну основу для виконання магістерської кваліфікаційної роботи, підготовки наукових публікацій і доповідей, розроблення концептуальних архітектурних та містобудівних рішень, проведення передпроєктних досліджень, оцінювання альтернатив, участі у конкурсному проєктуванні, комплексному відновленні та регенерації територій.
Результати навчання	RH01. Мати спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері архітектури та містобудування і є основою для оригінального мислення та проведення досліджень RH02. Мати спеціалізовані уміння/навички розв'язання проблем, необхідні для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності у сфері архітектури та містобудування з метою розвитку нових знань та процедур RH03. Здійснювати передпроєктний аналіз архітектурно-містобудівних об'єктів і територій RH04. Розуміти і застосовувати у практичній діяльності теоретичні і практичні засади проєктування інноваційних об'єктів містобудування, житлових, громадських, промислових будівель і споруд, реконструкції і реставрації архітектурних об'єктів, методи досягнення раціонального архітектурно-планувального, об'ємно-просторового, конструктивного рішення, забезпечення соціально-економічної ефективності, екологічності, енергоефективності RH07. Здійснювати проєктне моделювання, обирати цифрові технології та програмні засоби для розв'язання задач дослідницького та інноваційного характеру, розробки і реалізації проєктів у сфері архітектури та містобудування, оформлення відповідної наукової та технічної документації, виготовлення макетів і наочних ілюстративних матеріалів RH09. Застосовувати енергоефективні та інші інноваційні технології при проведенні наукових архітектурно-містобудівних досліджень та прийнятті комплексних архітектурно-містобудівних рішень. RH12. Знати і застосовувати у практичній діяльності законодавство і нормативну базу щодо проведення досліджень та розробки архітектурно-містобудівних проєктів
Компетентності	Загальні компетентності ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу ЗК04. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології ЗК05. Прагнення до збереження навколишнього середовища ЗК06. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів) ЗК07. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності Спеціальні (фахові) компетентності СК01. Здатність інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі архітектури та містобудування у широких або мультидисциплінарних контекстах СК02. Здатність розв'язувати проблеми архітектури та містобудування у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності

	СК05. Здатність розробляти і реалізовувати проєкти у сфері архітектури та містобудування СК06. Здатність аналізувати міжнародний та вітчизняний досвід, збирати, накопичувати і використовувати інформацію, необхідну для розв'язання задач дослідницького та інноваційного характеру у сфері архітектури та містобудування СК07. Здатність до проєктного моделювання і дослідження концептуальних, натурних та комп'ютерних моделей об'єктів архітектури та містобудування СК08. Здатність розробляти завдання на архітектурно-містобудівне проєктування, організовувати процес проєктування з використанням даних щодо натурних обстежень, обмірних робіт, містобудівного розрахунку об'єкту проєктування СК10. Здатність генерувати нові ідеї та розробляти інноваційні рішення у сфері архітектури та містобудування СК11. Здатність критично осмислювати проблеми архітектури та містобудування
Підсумковий контроль, форма	Диференційований залік (захист індивідуального дослідницького проєкту та аналітичного портфолію)
Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)	Вивчення дисципліни сприяє розвитку таких soft skills: • критичне та системне мислення; • інформаційна й медіаграмотність; • планування дослідження та управління часом; • аргументована усна й письмова комунікація; • робота в міждисциплінарній команді; • здатність ставити запитання, вести професійну дискусію та надавати конструктивний зворотний зв'язок; • етична відповідальність, академічна доброчесність і рефлексивність; • візуальне представлення складної інформації та публічний захист результатів.

2 ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1) щодо відвідування занять і поведінки на них

Згідно «Положення про організацію освітнього процесу в Івано-Франківському національному технічному університеті нафти і газу» (введеного у дію наказом № 60 від 25 лютого 2019 р. <http://surl.li/jonqf>) відвідування здобувачами вищої освіти всіх аудиторних занять, відповідно до чинного протягом семестру розкладу, є обов'язковим. Запізнення на заняття – не допускаються. Здобувачі вищої освіти протягом аудиторного заняття дотримуються таких правил:

- тримають вимкненими електронні засоби зв'язку;
- залишають аудиторію виключно з дозволу викладача;
- активно працюють над виконанням необхідного обсягу навчальної роботи; використовують технічні засоби навчання, котрі підвищують ефективність навчального процесу;
- поведуть себе дисципліновано.

Здобувачі в обов'язковому порядку зобов'язані відпрацьовувати програмний матеріал не засвоєний ними внаслідок пропусків занять. Здобувач самостійно вивчає теоретичний

матеріал, або виконує практичну частину, використовуючи платформу Moodle. Контроль засвоєння знань здійснює викладач шляхом письмового чи усного опитування.

У разі проведення занять у режимі відеоконференції здобувачам потрібно дотримуватись таких вимог:

- приєднання тільки з використанням корпоративної пошти;
- використання свого імені та прізвища у назві акаунта для уникнення провокацій чи зриву заняття;
- за технічної можливості бажаним є увімкнення камери під час заняття.

2) щодо дотримання принципів академічної доброчесності

Відповідно до "Положення про академічну доброчесність працівників та здобувачів вищої освіти Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу" (введеного в дію наказом №327 від 13.12.2019р. <http://surl.li/jonqr>), дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Очікується, що письмові роботи здобувачів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Виявлення ознак академічної недоброчесності у письмовій роботі здобувача (списування, відсутність посилань на використані джерела, фабрикація, фальсифікація, обман) є підставою для її незарахування викладачем.

За виявлене порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо);
- повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми;
- відрахування із закладу освіти;
- позбавлення академічної стипендії;
- позбавлення наданих закладом освіти пільг з оплати навчання.

У разі будь-яких інших непорозумінь чи питань, відносини регулюються згідно із зазначеним вище Положенням.

3) щодо оцінювання

Здобувач вищої освіти допускається до семестрового контролю з дисципліни за умови складання контролю засвоєння знань змістових модулів, відпрацювання пропущених занять та підтвердження опанування результатів навчання на мінімальному рівні (підсумкова структурна оцінка не менше 60 балів). Максимальна оцінка за роботу здобувача під час семестру становить 100 балів.

Форма семестрового контролю, передбачена навчальним планом, – диференційований залік, що виставляється до початку екзаменаційної сесії виключно на підставі результатів поточного контролю протягом семестру. Порядок проведення заліково-екзаменаційної сесії регламентований наказом №213 від 17.11.2017р. (<http://surl.li/eztvl>).

У разі застосування дистанційної технології навчання поточний та семестровий контролі здійснюються згідно «Положення щодо організації поточного, семестрового контролю та атестації здобувачів вищої освіти із застосуванням дистанційних технологій» (наказ №262 від 22.10.2020р.) (<http://surl.li/gmlru>).

4) щодо кінцевих термінів (дедлайнів) та перескладання

Якщо терміни здачі роботи порушені без поважних на те причин, робота оцінюється, виходячи з меншої кількості балів. Обсяг зменшення балів залежать від складності завдання та протермінування, і доводяться викладачем до відома здобувачів заздалегідь.

Присутність на модульній контрольній роботі є обов'язковою. У випадку відсутності здобувача з поважної причини, підтвердженої документально, йому призначається інша дата складання модульної контрольної роботи.

Здобувачів вищої освіти, які за підсумками семестрового контролю мають академічну заборгованість допускають до її ліквідації в порядку та впродовж термінів, визначених університетом. Академічна заборгованість виникає у разі, коли здобувач освіти не допущений до семестрового контролю з конкретної навчальної дисципліни або під час семестрового контролю здобувач освіти отримав менше балів, ніж визначена в університеті межа незадовільного навчання (отримано оцінку «незадовільно»).

Повторне складання заліків/екзаменів допускають не більше, ніж два рази з кожної дисципліни: один раз науково-педагогічному працівнику, який здійснював підсумковий контроль з навчального предмета, другий – комісії у складі не менше трьох науково-педагогічних працівників, яку створюють за розпорядженням директора навчально-наукового інституту.

5) щодо визнання результатів навчання у неформальній освіті (у випадку наявності такої можливості)

Результати навчання, здобуті шляхом неформальної та/або інформальної освіти, визнаються шляхом валідації у порядку, зазначеному у "Положенні про порядок визнання результатів навчання отриманих у неформальній та інформальній освіті в ІФНТУНГ" (наказ №283 від 09.11.2020р. <http://surl.li/ckpxn>).

Право на визнання результатів навчання у неформальній або інформальній освіті поширюється на здобувачів усіх рівнів вищої освіти. Перезарахування результатів здійснюється на добровільній основі з метою підтвердження того, що здобувач вищої освіти досягнув результатів навчання, передбачених освітньою програмою. Визнання результатів навчання, отриманих в умовах неформальної та/або інформальної освіти, проводиться протягом першого місяця у семестрі, в якому передбачено вивчення даної дисципліни.

Перелік деяких відомих навчальних платформ щодо здобуття неформальної та/або інформальної освіти:

- 1) Prometheus <https://prometheus.org.ua/>
- 2) EdEra <https://www.ed-era.com>
- 3) EdX <https://www.edx.org/>
- 4) Coursera <https://www.coursera.org/>
- 5) Future Learn <https://www.futurelearn.com/>
- 6) Udacity <https://www.udacity.com/>

Ініціатори вказаних платформ великою мірою скеровані на те, щоб забезпечити кожному навчання не лише на лекціях у школі чи університеті, але й упродовж усього життя для подолання розриву між реальними навичками, відповідною освітою та зайнятістю.

6) щодо оскарження результатів контрольних заходів

Здобувачі вищої освіти мають право на оскарження оцінки з дисципліни, отриманої під час контрольних заходів. Апеляція здійснюється відповідно до Положення про звернення здобувачів вищої освіти з питань, пов'язаних з освітнім процесом, затвердженого наказом ректора університету № 43 від 24.02.2020 року. Ознайомитись з документом можна за покликанням <https://griml.com/L3VUV>.

7) щодо конфліктних ситуацій

Спілкування учасників освітнього процесу (викладачі, здобувачі) відбувається на засадах партнерських стосунків, взаємопідтримки, взаємоповаги, толерантності та поваги до особистості кожного, спрямованості на здобуття істинного знання. Вирішення конфліктних ситуацій здійснюється відповідно до Положення про вирішення конфліктних ситуацій в ІФНТУНГ, затвердженого наказом ректора університету № 44 від 24.02.2020 року. Ознайомитись з документом можна за покликанням <https://griml.com/i42PI>.

8) щодо опитування здобувачів Після завершення курсу здобувачу надається можливість пройти опитування стосовно якості викладання дисципліни за покликанням <https://nunq.edu.ua/department/yakist-osviti/04-anketuvannya>

9) щодо політики використання інструментів генеративного штучного інтелекту в навчальному процесі

Усі учасники освітнього процесу повинні дотримуватися базових принципів використання інструментів генеративного штучного інтелекту відповідно до Положення про загальні політики використання інструментів генеративного штучного інтелекту в навчальному процесі ІФНТУНГ, затвердженого наказом ректора університету від 15.03.2024 року № 82. Ознайомитися з документом можна за покликанням <http://surl.li/wzkepe>

3 ПРОГРАМА ТА СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

3.1 Обсяг навчальної дисципліни

Ресурс годин на вивчення дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень» згідно з чинним навчальним планом, розподіл за видами навчальної роботи характеризує табл. 1.

Таблиця 1 – Розподіл годин, виділених на вивчення дисципліни

Найменування показників	Усього	Розподіл по семестрах
		Семестр 1
Кількість кредитів ECTS	4	4
Загальний обсяг часу, год.	120	120
Аудиторні заняття, год., у т.ч.:	32	32
– лекційні заняття	12	12
– практичні заняття	20	20
– лабораторні заняття	-	-
Самостійна робота, год	88	88
Форма семестрового контролю (іспит, залік, захист КР, захист КП)	Диференційований залік	Диференційований залік

3.2 Лекційні заняття

Тематичний план лекційних занять дисципліни характеризує табл. 2.

Таблиця 2 – Тематичний план лекційних занять

Шифр	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), тем (Т) та їх зміст	К-сть годин	Літера-тура
М 1	Методологія та організація наукових досліджень	12	
ЗМ 1	Теоретико-методологічні основи та проєктування дослідження	6	
Т 1.1	<i>Наукове дослідження в архітектурі та містобудуванні:</i> • специфіка архітектурного знання і зв'язок дослідження з проєктуванням; • фундаментальні, прикладні, емпіричні та проєктно-експериментальні дослідження; • парадигми, рівні й критерії науковості.	1	1–6, 11, 16
Т 1.2	<i>Формування наукової проблеми та понятійного апарату:</i> • об'єкт, предмет, мета, завдання, гіпотеза, дослідницьке питання; • відмінність між проблемою, симптомом, темою і проєктним завданням; • операціоналізація понять та індикаторів.	1	1–6, 18
Т 1.3	<i>Дизайн комплексного дослідження:</i> • логіка дослідження, етапи й взаємозв'язок методів; • якісні, кількісні та змішані стратегії; • дослідження через проєктування, кейс-стаді, порівняльний і сценарний підходи.	1	1–5, 7, 8
Т 1.4	<i>Пошук, відбір і критична оцінка джерел:</i> • наукові, нормативні, статистичні, картографічні, архівні та проєктні джерела; • систематизація літератури, огляд стану дослідженості, бібліографічні менеджери; • верифікація, актуальність, репрезентативність і тріангуляція.	1	2–6, 18, 19
Т 1.5	<i>Етика, академічна доброчесність і управління даними:</i> • авторство, цитування, плагіат, фабрикація та фальсифікація; • інформована згода, конфіденційність і робота з персональними даними; • відповідальне використання цифрових інструментів і штучного інтелекту.	1	20, 21, 24–26
Т 1.6	<i>Організація дослідницького процесу:</i> • календарний план, ресурси, ролі, ризики та контроль якості; • протоколювання процедур і забезпечення відтворюваності; • структура індивідуального дослідницького проєкту магістерської роботи.	1	1–5, 18, 19

Шифр	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), тем (Т) та їх зміст	К-сть годин	Літера-тура
ЗМ 2	Методи критичного аналізу архітектурно-містобудівних об'єктів і територій	6	
Т 2.1	<i>Польові та емпіричні методи дослідження середовища:</i> • натурне обстеження, фотофіксація, спостереження, вимірювання, маршрутний аналіз; • анкетування, інтерв'ю, фокус-групи, післяексплуатаційне оцінювання; • вибірка, валідність і надійність результатів.	1	7–10, 12
Т 2.2	<i>Просторовий, морфологічний і GIS-аналіз:</i> • багатомасштабне читання систем розселення, міської тканини, кварталу та ділянки; • типоморфологія, щільність, зв'язність, доступність, Space Syntax; • тематичне картографування і накладання шарів даних.	1	9–14, 22–25
Т 2.3	<i>Соціально-культурний, поведінковий і партиципаторний аналіз:</i> • стейкхолдери, потреби, конфлікти, сценарії користування та соціальна справедливість; • дослідження громадських центрів і пішохідних просторів; • інклюзивні та партиципаторні методи.	1	7–10, 13, 17
Т 2.4	<i>Комплексний аналіз архітектурно-містобудівного середовища:</i> • функціонально-планувальний, транспортний, екологічний, візуально-композиційний та архітектурно-конструктивний рівні; • історико-культурна цінність, регенерація і повоєнне відновлення; • взаємозв'язок показників і просторових рішень.	1	11–17, 22–28
Т 2.5	<i>Порівняльний, сценарний і багатокритеріальний аналіз:</i> • аналіз прецедентів і трансфер принципів; • SWOT, PESTLE, проблемне дерево, матриця ризиків і критеріїв; • побудова, порівняння та критична перевірка альтернатив.	1	3, 5, 8, 18
Т 2.6	<i>Інтерпретація, синтез і представлення результатів:</i> • від даних до висновків, рекомендацій і проєктних принципів; • науковий текст, таблиці, карти, діаграми, моделі та візуальна аргументація; • апробація, peer review, презентація і захист дослідження.	1	1–5, 18, 19
	Усього годин	12	

3.3. Практичні заняття

Теми практичних занять дисципліни наведено у табл. 3.

Таблиця 3 – Теми практичних занять

Шифр	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), тем практичних занять	Кількість годин	Література
М 1	Методологія та організація наукових досліджень	20	
ЗМ 1	Проектування та організація індивідуального дослідження	8	
Т 1.1	Паспорт наукового дослідження за тематикою магістерської роботи: • формулювання проблеми, актуальності, об'єкта, предмета, мети, завдань, гіпотези та очікуваних результатів; • визначення просторового масштабу і меж дослідження.	2	1–6
Т 1.2	Побудова логіко-структурної моделі та дизайну дослідження: • причинно-наслідкова схема, концептуальна рамка, система показників; • добір і узгодження якісних, кількісних, просторових та проєктних методів.	2	1–5, 18
Т 1.3	Стратегія інформаційного пошуку та аналітичний огляд джерел: • ключові слова, бази даних, критерії включення і виключення; • бібліографічна база, анотований список і матриця огляду літератури.	2	2–6, 19
Т 1.4	Планування збору даних і дослідницькі інструменти: • програма натурного обстеження, форма спостереження, анкета або гайд інтерв'ю; • вибірка, етика, календар, ресурси та ризики польового етапу.	2	7–10, 20
ЗМ 2	Критичний аналіз, синтез та апробація результатів	12	
Т 2.1	Багатомасштабний просторовий аналіз території: • формування бази вихідних даних; • карти системи розселення, функцій, мобільності, природного каркаса, обмежень і потенціалу; • виявлення просторових суперечностей.	2	9–14, 22–25
Т 2.2	Критичний аналіз архітектурно-містобудівних прецедентів: • добір українських і міжнародних кейсів; • порівняння передумов, методів, результатів і меж застосовності; • формулювання трансферних принципів без стилістичного копіювання.	2	3, 5, 8, 11–17
Т 2.3	Соціально-поведінковий і стейкголдєрський аналіз: • карта зацікавлених сторін, потреб, конфліктів та впливів; • сценарії користування, інклюзивність, громадська участь; • інтерпретація польових та соціологічних даних.	2	7–10, 13
Т 2.4	Комплексна аналітична модель об'єкта або території: • інтеграція функціональних, транспортних, екологічних, композиційних, історико-культурних та конструктивних показників; • побудова карт проблем, потенціалу та взаємозв'язків.	2	11–17, 22–28

Шифр	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), тем практичних занять	Кількість годин	Літера-тура
Т 2.5	Сценарії, альтернативи та багатокритеріальне оцінювання: • розроблення не менше трьох сценаріїв або варіантів; • матриця критеріїв, ризиків і пріоритетів; • обґрунтування вибору рекомендованої стратегії.	2	3, 5, 8, 18
Т 2.6	Дослідницьке портфоліо, наукова доповідь і peer review: • структура результатів, висновків і рекомендацій; • графічна та текстова аргументація; • взаємне рецензування, виправлення недоліків і підготовка до захисту.	2	1–5, 18, 19
	Усього годин	20	

3.4 Лабораторні заняття не передбачені.

3.5 Завдання для самостійної роботи здобувача

Види самостійної роботи в межах курсу наведено у табл. 4.

Таблиця 4 – Види самостійної роботи

Найменування видів самостійної роботи	Кількість годин
Опрацювання матеріалу, викладеного на лекціях	12
Підготовка до практичних занять і виконання індивідуальних дослідницьких завдань	28
Підготовка до поточного контролю, проміжних презентацій та взаємного рецензування	12
Опрацювання матеріалу, винесеного на самостійне вивчення, збір даних і підготовка підсумкового портфоліо	36
Усього годин	88

Перелік матеріалу, який виноситься на самостійне вивчення, наведено у табл. 5.

Таблиця 5 – Матеріал, що виноситься на самостійне вивчення

Шифри	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), питання, які виносяться на самостійне вивчення	К-сть годин	Література
М 1	Методологія та організація наукових досліджень	36	
ЗМ 1	Теоретико-методологічні основи та проектування дослідження	18	
Т 1.1	Специфіка архітектурно-містобудівного наукового знання: • порівняння фундаментального, прикладного, емпіричного та research-by-design підходів; • аналіз структури двох магістерських або наукових досліджень.	2	1–6, 11, 16
Т 1.2	Постановка проблеми і понятійна рамка: • problem tree, 5 Whys, карта понять; • уточнення об'єкта, предмета, гіпотези, питань та індикаторів власного дослідження.	2	1–6, 18
Т 1.3	Стратегії й дизайн дослідження: • порівняння кейс-стаді, порівняльного, експериментального, сценарного і змішаного дизайну; • обґрунтування структури власного дослідження.	4	1–5, 7, 8
Т 1.4	Систематичний пошук та огляд джерел: • формування пошукових запитів, критеріїв відбору та бібліографічної бази; • підготовка анотованого огляду й таблиці суперечностей у літературі.	4	2–6, 18, 19
Т 1.5	Академічна доброчесність і дослідницька етика: • аналіз кейсів плагіату, фабрикації, конфлікту інтересів і порушення конфіденційності; • підготовка форми інформованої згоди та плану управління даними.	2	20, 21, 24–26
Т 1.6	Організаційний план дослідження: • календар, етапи, контрольні точки, ресурси, ризики й критерії якості; • створення робочого журналу та системи назв/версій файлів.	4	1–5, 18, 19
ЗМ 2	Методи критичного аналізу та представлення результатів	18	
Т 2.1	Польова методика та емпірична база: • розроблення протоколу спостереження, анкети або інтерв'ю; • пілотне тестування інструменту та коригування процедури збору даних.	2	7–10, 12
Т 2.2	GIS, морфологічний і конфігураційний аналіз: • створення набору тематичних карт; • розрахунок або якісна оцінка щільності, зв'язності, доступності, фронтів і типів міської тканини.	2	9–14, 22–25
Т 2.3	Соціально-культурний і поведінковий аналіз: • карта стейкхолдерів, потреб, конфліктів і сценаріїв; • аналіз доступності, інклюзивності та характеру використання громадського простору.	4	7–10, 13, 17

Шифри	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), питання, які вносяться на самостійне вивчення	К-сть годин	Літера- тура
Т 2.4	<i>Комплексна оцінка середовища:</i> • інтеграція екологічних, транспортних, функціональних, візуально-композиційних, історико-культурних і конструктивних даних; • підготовка синтетичної карти проблем та потенціалу.	4	11–17, 22–28
Т 2.5	<i>Сценарний і багатокритеріальний аналіз:</i> • побудова альтернатив, визначення критеріїв та ваг; • перевірка чутливості результатів і формування рекомендацій.	2	3, 5, 8, 18
Т 2.6	<i>Наукове письмо, візуалізація й апробація:</i> • підготовка тез, висновків, анотації, презентації та постера; • взаємне рецензування, самооцінювання й фінальне редагування портфоліо.	4	1–5, 18, 19
	Усього годин	36	

Контроль за опрацюванням тем, винесених на самостійне навчання, входить до поточного оцінювання за відповідними змістовними модулями.

3.6 Курсова робота не передбачена навчальним планом

4 НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

4.1. Основна література

1. Groat L., Wang D. Architectural Research Methods. 2nd ed. Hoboken: Wiley, 2013.
2. Creswell J. W., Creswell J. D. Research Design: Qualitative, Quantitative, and Mixed Methods Approaches. 6th ed. SAGE Publications, 2023.
3. Lucas R. Research Methods for Architecture. London: Laurence King Publishing, 2016.
4. Zeisel J. Inquiry by Design: Environment/Behavior/Neuroscience in Architecture, Interiors, Landscape, and Planning. Rev. ed. New York: W. W. Norton, 2006.
5. Booth W. C., Colomb G. G., Williams J. M. et al. The Craft of Research. 5th ed. Chicago: University of Chicago Press, 2024.
6. Yin R. K. Case Study Research and Applications: Design and Methods. 6th ed. SAGE Publications, 2018.
7. Gehl J., Svarre B. How to Study Public Life. Washington, DC: Island Press, 2013.
8. Flyvbjerg B. Making Social Science Matter. Cambridge: Cambridge University Press, 2001.
9. Lynch K. The Image of the City. Cambridge, MA: MIT Press, 1960.
10. Hillier B., Hanson J. The Social Logic of Space. Cambridge: Cambridge University Press, 1984.

4.2. Додаткова література

11. Carmona M. Public Places, Urban Spaces: The Dimensions of Urban Design. 3rd ed. London: Routledge, 2021.
12. Moudon A. V. Urban Morphology as an Emerging Interdisciplinary Field. Urban Morphology. 1997. Vol. 1. P. 3–10.

13. Jacobs J. The Death and Life of Great American Cities. New York: Vintage Books, 1992.
 14. Alexander C., Ishikawa S., Silverstein M. A Pattern Language: Towns, Buildings, Construction. New York: Oxford University Press, 1977.
 15. UNESCO. Recommendation on the Historic Urban Landscape. Paris, 2011.
 16. UN-Habitat. New Urban Agenda. Quito, 2016.
 17. UN-Habitat. International Guidelines on Urban and Territorial Planning. Nairobi, 2015.
 18. ДСТУ 3008:2015. Інформація та документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура та правила оформлювання.
 19. ДСТУ 8302:2015. Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання.
 20. Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність» (чинна редакція).
- 4.3. Інформаційні ресурси в Інтернеті**
21. Законодавство України — офіційна база нормативно-правових актів.
 22. Єдина державна електронна система у сфері будівництва — містобудівна та проєктна документація.
 23. Національний портал відкритих даних України — статистичні й просторові набори даних.
 24. Національний репозитарій академічних текстів — пошук наукових і кваліфікаційних робіт.
 25. Google Scholar, Scopus, Web of Science — пошук і аналіз наукових публікацій.
 26. ORCID, Crossref, Zotero, Mendeley — ідентифікація авторів, перевірка метаданих і керування бібліографією.
 27. UN-Habitat, World Bank Urban Development, OECD Cities — дослідження міського розвитку, відновлення й просторової політики.
 28. UNESCO World Heritage Centre та ICOMOS — матеріали з дослідження і збереження культурної спадщини.
 29. QGIS Documentation, OpenStreetMap, Copernicus, NASA Earthdata — геопросторові дані та інструменти аналізу.
 30. Space Syntax Network, Project for Public Spaces, Gehl Institute — методики конфігураційного, поведінкового та публічно-просторового аналізу.

5 ФОРМИ І МЕТОДИ НАВЧАННЯ Й ОЦІНЮВАННЯ

При вивченні дисципліни відповідно до наказу №150 від 24.06.2021р. в університеті використовуються такі коди та види методів навчання та форм оцінювання (табл.6):

Таблиця 6 – Коди та види методів навчання та форм оцінювання

Код та вид методу навчання	Пояснення методу	Код і вид методу і форм оцінювання
МН 1- словесні методи	МН 1.1 – лекція; МН 1.2 – розповідь-пояснення; МН 1.3 – бесіда; МН 1.4 - інструктаж	МФО 1 – іспит; МФО 2 – залік; МФО 3 – диференційований залік; МФО 4 – поточний контроль; МФО 5 – усний контроль; МФО 6 – письмовий контроль; МФО 7 – лабораторно-практичний контроль; МФО 8 – тестовий контроль; МФО 9 – програмований контроль; МФО 10 – комплексний контроль; МФО 11 – самоконтроль; МФО 12 – портфоліо
МН 2 – наочні методи	МН 2.1 – ілюстрування; МН 2.2 – демонстрування; МН 2.3 – спостереження; МН 2.4 – комп'ютерні та мультимедійні методи;	
МН 3 – практичні методи	МН 3.1 – вправи; МН 3.2 – дослідні роботи; МН 3.3 – лабораторні роботи; МН 3.4 – практичні роботи;	
МН 4 – індуктивний		
МН 5 – дедуктивний		
МН 6 – традуктивний		
МН 7 – аналітичний		
МН 8 – синтетичний		
МН 9 – порівняння		
МН 10 – узагальнення		
МН 11–конкретизація		
МН 12–виокремлення основного;		
МН 13- репродуктивний		
МН 14 – творчий		
МН 15 – проблемно пошуковий		
МН 16 - евристичний		
МН 17 - дослідницький		
МН 18 – методи самостійної роботи вдома		
МН 19 – робота під керівництвом викладача		
МН 20 – інтерактивні методи	МН 20.1 – кейс-метод; МН 20.2 – дискусія, диспут; МН 20.3 – мозковий штурм; МН 20.4 – рольові і ділові ігри; МН 20.5 – тренінгові заняття; МН 20.6 – банк ідей; МН 20.7 – бесіда-діалог	

Форми і методи навчання й оцінювання в межах даного курсу наведено в табл. 7.

Таблиця 7 – Забезпечення програмних результатів навчання відповідними формами та методами

Шифр програмного результату навчання	Методи навчання (МН)	Форми і методи оцінювання (МФО)
РН01. Мати спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері архітектури та містобудування і є основою для оригінального мислення та проведення досліджень РН02. Мати спеціалізовані уміння/навички розв'язання проблем, необхідні для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності у сфері архітектури та містобудування з метою розвитку нових знань та процедур РН03. Здійснювати передпроектний аналіз архітектурно-містобудівних об'єктів і територій РН04. Розуміти і застосовувати у практичній діяльності теоретичні і практичні засади проектування інноваційних об'єктів містобудування, житлових, громадських, промислових будівель і споруд, реконструкції і реставрації архітектурних об'єктів, методи досягнення раціонального архітектурно-планувального, об'ємно-просторового, конструктивного рішення, забезпечення соціально-економічної ефективності, екологічності, енергоефективності РН07. Здійснювати проєктне моделювання, обирати цифрові технології та програмні засоби для розв'язання задач дослідницького та інноваційного характеру, розробки і реалізації проєктів у сфері архітектури та містобудування, оформлення відповідної наукової та технічної документації, виготовлення макетів і наочних ілюстративних матеріалів РН09. Застосовувати енергоефективні та інші інноваційні технології при проведенні наукових архітектурно-містобудівних досліджень та прийнятті комплексних архітектурно-містобудівних рішень. РН12. Знати і застосовувати у практичній діяльності законодавство і нормативну базу щодо проведення досліджень та розробки архітектурно-містобудівних проєктів	МН 1 – словесні методи (МН 1.1 лекція, МН 1.3 – бесіда); МН 2 – наочні методи (МН 2.1 – ілюстрування, МН 2.4 – комп'ютерні і мультимедійні методи); МН 3 – практичні методи (МН 3.4 – практичні роботи); МН 4 – індуктивний метод; МН 5 – дедуктивний метод; МН 7 – аналітичний метод; МН 8 – синтетичний метод; МН 9 – порівняння; МН 10 – узагальнення; МН 14 – творчий метод; МН 18 – методи самостійної роботи вдома; МН 19 – робота під керівництвом викладача; МН 20 – інтерактивні методи (МН 20.1 – кейс-метод, МН 20.7 – бесіда-діалог).	МФО 3 – диференційований залік МФО 4 - поточний контроль МФО 10 - комплексний контроль МФО 12 - портфоліо

6 МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ

Розподіл балів, які здобувачі освіти можуть отримати за результатами кожного виду поточного та підсумкового контролю, наведено в табл. 8.

Таблиця 8 – Розподіл балів оцінювання

Види робіт, що контролюються	Максимальна кількість балів
Теоретичний курс	20
Модульний контроль засвоєння методологічних і теоретичних засад	15
Практичні дослідницькі завдання, у тому числі:	35
Паспорт, понятійна рамка і дизайн дослідження (Т 1.1–Т 1.2)	15
Стратегія пошуку, огляд джерел і план збору даних (Т 1.3–Т 1.4)	15
Багатомасштабний просторовий та прецедентний аналіз (Т 2.1–Т 2.2)	10
Соціально-поведінковий та комплексний критичний аналіз (Т 2.3–Т 2.4)	10
Сценарії, багатокритеріальне оцінювання і peer review (Т 2.5–Т 2.6)	15
Підсумковий індивідуальний дослідницький проєкт і аналітичне портфоліо	65
Усього балів	100

Для визначення ступеня оволодіння навчальним матеріалом з подальшим його оцінюванням застосовуються рівні навчальних досягнень здобувачів вищої освіти, наведені в табл. 9.

Таблиця 9 – Рівні навчальних досягнень

Рівні навчальних досягнень	Відсоток бала за виконання завдань	Критерії оцінювання навчальних досягнень	
		Теоретична підготовка	Практична підготовка
		Здобувач вищої освіти	
Відмінний	90...100	вільно володіє навчальним матеріалом, висловлює свої думки, робить аргументовані висновки, рецензує відповіді інших студентів, творчо виконує індивідуальні та колективні завдання; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань; вільно використовує нові інформаційні технології для поповнення власних знань	може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання й оцінити результати власної практичної діяльності; виконує завдання, не передбачені навчальною програмою; вільно використовує знання для вирішення поставлених перед ним завдань
Достатній	75...89	вільно володіє навчальним матеріалом, застосовує знання на практиці; узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає незначні недоліки у порівняннях, формулюванні висновків, застосуванні теоретичних знань на практиці	за зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою; має стійкі навички виконання завдання

Задовільний	60...74	володіє навчальним матеріалом поверхово, фрагментарно, на рівні запам'ятовування відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків, знає основні поняття навчального матеріалу	має елементарні, нестійкі навички виконання завдання
Незадовільний	менше 60	має фрагментарні знання (менше половини) у незначному загальному обсязі навчального матеріалу; відсутні сформовані уміння та навички; під час відповіді допускаються суттєві помилки	планує та виконує частину завдання за допомогою викладача

Результати навчання з дисципліни оцінюються за 100-бальною шкалою (від 1 до 100) з переведенням в оцінку за традиційною шкалою відповідно до табл. 10.

Таблиця 10 – Шкала оцінювання: національна та ECTS

Національна	Університетська (в балах)	ECTS	Визначення ECTS
Відмінно	90-100	A	Відмінно – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок
Добре	82-89	B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками
	75-81	C	Добре – в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок
Задовільно	67-74	D	Задовільно - непогано, але зі значною кількістю недоліків
	60-66	E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії
Незадовільно	35-59	FX	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як отримати залік або скласти іспит
	0-34	F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота

7 ЗАСОБИ НАВЧАННЯ

Для денної форми навчання дисципліна викладається в очному або змішаному форматі із застосуванням мультимедійних засобів. Для практичних занять необхідні ноутбук, доступ до наукових баз і електронних бібліотек, нормативних, статистичних, картографічних, архівних та відкритих геоданих; засоби фото- і відеофіксації; програмні продукти для текстового, табличного, бібліографічного, GIS/BIM, графічного й статистичного опрацювання інформації. Можуть використовуватися Zotero/Mendeley, QGIS, електронні таблиці, CAD/BIM-системи, графічні редактори, онлайн-дошки та засоби опитування. Використання штучного інтелекту допускається лише як допоміжного інструменту за умови перевірки фактів, фіксації способу використання, дотримання авторського права й особистої відповідальності здобувача за зміст роботи. У разі дистанційного навчання комунікація здійснюється через корпоративну електронну пошту, відеоконференції та Moodle.